

Qui té por que

"No sabem si amb el sumari 1/88 en mans del jutge Garzón hi pot haver imputacions directes contra el Govern de Felipe González: sí que sabem que la tergiversació com a estil polític, les majories prepotents i la impunitat del 'tot s'hi val' són un perill no sols per als governats sinó també, a la llarga, per als governants."

Les sales de la Biblioteca Catalunya.

Dilluns, 13. És curiós que com més augmenten les aparences d'allunyament entre PP i CiU més oportuna em sembli una futura entesa que arribés a pactar un govern de coalició, en cas d'un resultat electoral propici. Seríem de bell nou al camí que haurien volgut inaugurar Maura i Cambó. No crec que gaires lectors d'EL TEMPS hi estiguin d'acord, però jo ho veig així: l'articulació positiva de la força liberal-conservadora del PP i els nacionalismes de centre-dreta protagonitzats per CiU i PNB pot aconseguir una vertebració sensata d'Espanya, a desgrat de tots els malentesos que encara tenen vigència i que no es poden atribuir en un cent per cent a l'un costat o a l'altre. Certament, el sentimentalisme polític és un *hobby* molt car i els herois que abans encunyava la historiografia romàntica sovint han resultat ser uns bandarres o un ingenus.

Dimarts, 14. De cada vegada m'agraden més les noves sales de la Biblioteca de Catalunya, amb una clara sobrietat que no accepta els abusos pseudo-astronàutics *high tech* ni el pastitx historicista. Sempre hi ha alguna universitària que es grata el clatell de cabellera rossa amb la punta del llapis, abstreta entre fitxes, amb una miopia adorable. La nostàlgia em retorna al clic metàl·lic dels antics llums de la Biblioteca de Catalunya, quan encara esperàvem que el bidell amb bata arribés amb els llibres sol·licitats. Eren hores i hores al redós d'aquell llum, fent un cafetó al bar del pati quan venien ganes de posar el front sobre un volum enciclopèdic per fer la sesta.

Epicur.

Roncava un erudit caspós, amb el palmell de la mà fent-li ventalla al front. Passava la figura patrícia de Coll i Alentorn i les biblioteccàries de més edat feien l'aspecte de portar un ciri cada any a l'altar de Sant Xènius. Cap al tard marxàvem pel carrer del Carme i els bafs de fregit eren com la vida que no respecta els llibres ni l'artifici defensiu de les biblioteques. Avui m'he assegut amb un volum del *Who is who?*, fullejant la vanitat dels homes públics i, sobretot, xafardejant entre tants *pedigrees*. En realitat, tot "Qui és qui?" importa més que res pels noms que no hi surten.

Dimecres, 15. Ara els lectors catalans tenen a l'abast *La felicitat* d'Epicur, a bon preu. Jo no sé si encara som a temps de trobar lectors de veritat, lectors de llibres reals i no de novel·letes i subproductes xarons. Epicur seria un bon mestre, encara que els manuals de filosofia recreativa vulguin convertir-lo en un predecessor de la *nouvelle cuisine* o com si l'epicureisme consistís a llegir *Play Boy*, portar un talla-cigars al butxacó de l'americana i a emprar preservatius amb les pròpies inicials. Pel mateix sistema, Maquiavel torturava les seves secretàries i Adam Smith cisava als mercats d'Edimburg.

Dijous, 16. Encara no podem saber quines seran o hauran estat les hores més baixes del felipisme, però els GAL i la possible malversació de fons reservats són, en tot cas, com una immensa maquinària —un artefacte de volum i de perfil sinistres— que fabrica descon-

etorni el sumari 1/88?

RAFA GIL

Rafael Vera.

fiança i manca de credibilitat en quantitats gairebé universals. És també la sistemàtica negació –ja instintiva– del principi de presumpció d'innocència. Ho veiem en Rafael Vera, avui al despatx de Garzón: la veu i la presència de Vera en els pitjors instants de l'atac terrorista contra l'estat semblaven una garantia de solidesa, eficàcia i equanimitat: almenys a mi m'ho semblaven; però ara ja tot és sospita, contra la necessitat de presumpció d'innocència. Si mai coneixem la veritat, ningú no podrà compensar ningú per tanta desconfiança generada en una cruïlla perversa de la defensa contra el terror, fins al punt terrible d'equiparació hipotètica entre el terrorisme d'estat i enriquir-se amb els fons reservats. No sabem si amb el sumari 1/88 en mans del jutge Garzón hi pot haver imputacions directes contra el govern de Felipe González: sí que sabem que la tergiversació com a estil polític, les majories prepotents i la impunitat del "tot s'hi val" són un perill no sols per als governats sinó també, a la llarga, per als governants.

Divendres, 17. La injustícia amb Salvador Dalí no ha estat únicament poètica: ni la seva obra literària –d'una esplèndida curiositat intel·lectual– ha tingut el reconeixement que la cultura catalana ni tan sols nega als escriptors més analfabets. Els efectes del comissariat anti-Dalí tampoc no podrien explicar tanta mesquineria amb un artista, per molt exasperants que poguessin semblar les seves *boutades*. Hi ha un plus de recel, una desconfiança que prové de les normatives culturals traça-

RAFA GIL

Baltasar Garzón.

des entorn d'una camamilla, tot paint els canalons i el tortell del diumenge. Per contrast amb la generositat vital de Dalí, hi ha un aspecte filatèlic i columbòfil del catalanisme que no vol saber res de Pujols, Pla, Sagarra o Dalí. Tampoc no defensaren la desmesura de Verdaguer. Contra tanta beateria, l'exposició *Dalí: els anys joves* al Palau Robert pot ser una de les sensacions de la temporada, després de l'èxit de Sorolla i el nou interès pel noucentisme. Barcelona ho deu a Dalí i, contra les queixes del nacionalisme integrista, Dalí no devia res a Catalunya. **Valentí Puig**